

BREDASCHÉ

Staat-, Letterkundig- en

Nieuws-

Zondag en Maandag

COURANT.

Wetenschappelijk

Blad.

6 en 7 Augustus.

Frankrijk.

Paris, den 3den Augustus.

Heden is de koninklijke familie naar het land te vertrekken. Onder anderen te Rouen, maar de meeste vreugdebetrokken ontvingen, evenwel heeft de burgemeester hier plaats de gelagenheid waargenomen, om bij zijne aanspraak aan den hertog, over de kwijning van den handel te klagen, en vooral de hoge regten op de steppen, kolon als eene der registreelsche oorzaken daarvan en als ten hoogste drukkend voor de nijverheid aan te wijzen.

Nadat de bladen van alle zijden den maatregel der ontbinding van de kamers hebben beoordeeld en de ordonnantiën daarvoor als opheffend hebben beschouwd, zonder dat deze tot heden nog door het gouvernement zijn uitgeroepen, hoort men, zeker uit hoofde men zich in redeneringen daaromtrent heeft uitgeput, thans daarvan in het geheel niet meer spreken.

Heden wordt nog onder verzoek, dat de onderhandelingen over de spaansche leening van 150 millioen, plotseling zijn afgebroken, gezonden op de poststaf van Frankrijk zijde gedaan, zoodra men hier eenige luicht had gekregen, dat Engeland behalve de erkende roezendheden ook nog geheime bepalingen gevorderd had, alvereen den waarborg voor de leening te geven.

Het Memorial van Rouen spreekt van de arrestatie van zekeren Piemonteschen vlugteling, Antoine Ferrand, door de politie van Havre gearresteerd, als verdacht van een aanslag op 's konings leven te hebben ontworpen.

Het dagblad de *Toulonnais* deelt berichten uit Bona mede tot den 23sten Juli. Daarin wordt gezegd dat de beï van Constantine, Achmet, sedert drie dagen de met de Franschen bevriende Arabische stammen allerlei overlast aandoende en met 5 à 6000 ruiters de schansarbeiders nabij het kamp van Seybouse had overvallen en in het kamp teruggevoerd, waar hij met de zijnen zelfs bijde in duizenden troepen van Onze troepen deden. De generaal Fressat was in den nacht van den 23sten met al de beschikbare troepen opgetrokken. Achmet bleef stonden Guelma en Dreau, alles planderende en wegroevende wat onder zijn bereik kwam. Voore verhaalde men, dat Constantine in gedachten staat van verdediging gebraagt was, en een officiel besluit hadden om eene nieuwe stad te bouwen, op 40 uren afstands van Constantine, tusschen Bona en Bugia, welke de stad der Arabieren zou worden. Men spreekt ook deze berichten van vredesonderhandelingen met het gezagde arabisch opperhoofd, doch voegen er bij, dat de tegenwoordige gebeurtenissen niet zeer geschikt zijn om den vrede te bevorderen. Achmet zou er op staan, dat Guelma door onze troepen verlaten werd.

Het gouvernement is tegenwoordig niet karig in het geven van telegraphische berichten van de Spaansche grenzen. Heden zijn er weder een officiel bekend gemaakt, die het volgende houden:

Bordeaux, 1 Augustus.

Ik verneem over zee uit Santander van den 28sten, dat Castor (de depeche zegt verkeerdelijk don Carlos) in de provincie is getrokken aan het hoofd van 2400 man en zich te Carrieda bevond. Eenige troepen waren van Santander vertrokken om hem waar te nemen, en men wachtte vier bataillons van St. Sebastiaan om hem te onderscheiden.

Men schrijft uit Pampeluna van den 27sten, dat de expeditie van Zaratoguy, eene zeven bataillons en twee eskadrons, bepaaldelijk den 21sten den Ebro te Piedra Lata was overgetrokken, zich op Santa Gailda richtende. De generaals Alcala en Escalera waren op marsch en moesten zich den 26sten te Billareda verenigen, om deze expeditie te vervolgen, welke waarschijnlijk op het oog heeft, om een deel der troepen die den Carlos achterna trekken, tot zich te lokken.

Daar de post van Saragosa van gisteren ontbreekt, weet ik niet nieuws over den marsch van den Pretendent; alleen verhaalde men op de grenzen, dat hij te Cantavieja, waar hij zijne geboorte landt schijnt te hebben vereenigd, zich ongesteld bevond.

Bordeaux, 1 Augustus, des namiddags.

Men schrijft uit Saragosa van den 28sten, dat don Carlos met zijne geheele magt eene beweging naar de zijde van de Cantavieja heeft gemaakt, in de richting van den Ebro, en dat Orca hem met zijne troepen volgt.

Narbonne, 2 Augustus.

De baron de Capracosta heeft zich met geweld van den doortog van Capracosta meester gemaakt en zich naar Campredon begeven.

Orca stond den 31sten op eenen kleinen afstand van Ribas. De troepen waren er nog talrijke benden in de omstreken van Valence. De pretendent bevond zich den 1sten met de Navarrozen in de omstreken te Ribas.

Het Barcelona schrijft men van den 28sten, dat Tristany zich nog altijd in de omstreken van Molins-del-Rey bevond, het land op contributie stellende.

Behalve hetgeen in de tweede dezer depeches vermeld wordt, omtrent de beweging die don Carlos van Cantavieja gemaakt heeft, behelzen deze drie berichten bijna niets dan reeds door vorige depeches bekende daadzaken. Hier wordt de overtocht van den Ebro door Zaratoguy op den 21sten gesteld; kwalijk kan men hiernaar vooronderstellen, dat hij op den 21sten in een vrij hevig gevecht is gewikkeld geweest. Wat de beweging van don Carlos aanbelangt, men wil daarin het voornemen zien, om den Ebro op dezelfde plaats wederom over te trekken, alwaar zijne troepen bij den inval in Neder-Aragon die rivier zijn overgegaan, en thans men, dat zoo Orca en Espartero de karlisten niet digter op den voet volgen dan zij tot heden hebben gedaan, die overtocht gemakkelijk zal kunnen bewerkstelligd worden, dewijl de baron de Meer zich thans met zijne voornaamste magt in het noordelijk gedeelte van Katalonien bevindt.

De bijzondere briefwisseling uit Bayonne van den 30sten zegt, dat de beweging van Castor naar de zijde van Santander strekt om de magt der christinos in die streken bezig te houden en daardoor aan andere troepen alsmede aan de karlistische junta gelegenheid te geven, om de plaatsen van derzelver bestemming te bereiken. De brigade van Guergus was volgens het zeggen te Ona, voortwaarts van Trias, aangekomen, nemende hare richting op Brevisoa.

Men heeft heden de dagbladen uit Spanje niet ontvangen. Darentegen houdt de bijzondere briefwisseling het ontwerp van wet eener buitengewone belasting door den minister Mendizabal uitgevaardigd en in de zitting van den 16den Juli aan de cortes aangeboden. Deze belasting zal in eens moeten voldaan en geheven worden op alle soort van eigendommen des volks. Een tiende ten honderd moeten betalen de eigenaars van op renten gegeven landerijen of die niet behoefte gecultiveerd te worden; een vierde ten honderd moet van de gecultiveerde landerijen worden betaald. De pachters en eigenaars van landgoederen moeten een zeker deel van hun jaarlijksch inkomen bijdragen; de eigenaars van vaste gebouwen in de steden moeten een twaalfde van den huurprijs afstaan. Even zoo moeten de handelaars in de steden en de fabriekers eene vaste som naar zekeren maatstaf opbrengen. Het laat zich ligt begrijpen, dat deze maatregelen de ontevredenheid tegen het bewind nog moeten vermeerderen en veel moeijelijkheid in de uitvoering zullen opleveren.

Ter beurt van heden waren de binnenlandsche repeten vaster dan den vorigen beursdag, toen zich eene ligte daling had geopenbaard, ten gevolge, zooals men heden vernam, van de weigering der bank om aan eene kompanij van kapitalisten op depot voor te schieten, waardoor deze, op kontant had moeten verkoopen. De Spaansche fondsen waren heden gezocht; men sprak van eene latere voor de constitutionelen gunstig luidende depeche. De Haïische leening heeft eene stijging ondergaan, ten gevolge van het gerucht der expeditie naar Haïti. De notering was heden (3 Augustus): 5 pCt. 110,50; 3 pCt. 79,50; Sp. Ardoins 23½; Passive 5½; n. Difere 7½; Nap. renten 25,60; Rom. L. 101.

Duitschland.

Frankfurt, den 1sten Augustus.

Onder de talrijke deputatiën, welke door den nieuwen Koning van Hannover worden ontvangen, heeft dezer dagen ook die der Katholieke Geestelijkheid van Hildesheim behoort, en het is niet tenopgemerkt gebleven, dat de Koning deze met bijzonder onderscheiding behandeld en den Bisschop aan zijne tafel genoodigd heeft. Ook verzekert men dat de Vorst dien Prelaat verzocht zou hebben niet in veler dwaling te deelen dat hij de Katholijken niet tegenen was, omdat hij in het Parlement dikwijls zoo hevig tegen hen had geijverd; daar zulks toch alleen veroorzaakt was door de wettelijke obstruktiën, die zij in Engeland trachten te bereiken. Terwijl de Katholieke Geestelijkheid in Duitschland zich alleen met kerkelijke zaken bemoeide, waarom hij de leden der geestelijkheid, zooveel in hem was, bescherming en bijstand hoopte te verleenen.

In bijzondere berichten uit Berlijn wordt steeds geklaagd over de treurige tijdingen die men omtrent de handelsbelangen in de provinciën ontving. Te Stettin en Bromsberg waren wedert bankroeten voorgevallen. Op de jongste mis te Frankfurt aan den Oden

hadden de fabrikanten hunne goederen met 40 pCt. verlies verkocht, om maar aan gereed geld te komen. Inzonderheid was het treurig in Saxen gesteld; nog nimmer had zich eene dussdanige crisis over alle takken uitgebreid; daarbij kwamen de verliezen door de spaansche fondsen, terwijl besmettelijke ziekten den tegenwoordigen droevigen toestand nog verzwadden.

In Pruisen schijnt men thans ernstig bedacht te zijn op het stichten van koloniën van weldadigheid, ter wering van bedelarij en leniging van armoede, in navolging van hetgeen sedert eenige jaren in Nederland, met gewenschte uitkomst bestaat.

— Te Weenen is in de laatste tijden weder veel gesproken geworden van eene nieuwe geldleening ten behoeve van den staat, 2 3 pCt; met dit gerucht wordt ook de onverwachte komst uit Parijs van een der heeren *Rothschild* in verband gebracht.

— De *Oostenrijksche Beobachter* van den 27sten H. behelst het volgende bericht:

„Door een den 17den Julij te Livorno aangekomen vaartuig, het welk den 11den uit Palermo vertrokken was, had men meer geruststellende berichten uit laatstgenoemde stad ontvangen. De cholera die in de eerste week van Julij dagelijks 8 of 900 personen weggesleept had begon aanmerkelijk te verminderen, bedragende het aantal overledenen, dagelijks nog slechts 100 of 120. Onder deze omstandigheden waren de gemoederen bedaarder geworden, en de overheid, wier gezag in de algemeene verwarring een tijd lang was miskend geworden, was weder geheel in het bezit derzelve hersteld.”

Men zal opmerken dat deze berichten kwalijk overeen te brengen zijn met de eergisteren door ons medegedeelde registreesche tijdingen, die uit Palermo tot den 16den en uit Napels tot den 18den liepen, en volgens welke de staat van zaken in Sicilie veel bedenkelijker was en de spoedige overzending van een aanmerkelijk aantal troepen vereischt zoude hebben.

— De jongste berichten uit Konstantinopel gaan den 12den Julij en wijden uit over de feesten, welke door den Sultan waren verordend, ter gelegenheid van zijne terugkomst in de hoofdstad. Derselven hadden drie dagen geduurd. De Sultan deed daarbij zijnen intogt in een met vier paarden bespannen wagen, door hem zelf bestuurd. De tot de feesten uitgenoodigde vreemde gezanten werden door *Said-pacha*, eersten kabinetsecretaris van den grooten heer, met eene aanspraak begroet, welke *lord Ponsonby*, namens het korps diplomatiek, beantwoordde.

Te Konstantinopel was de pest in de laatste dagen eergisteren afgenomen. Te Smyrna was het getal der dagelijkse pestgevallen, het welk onlangs nog 300 had bedragen, tot op een tiende verminderd.

— Te Weenen waren den 27sten Julij genoteerd: 5 pCt. Metall. 105¼; 4 pCt. 100; 3 pCt. 76¾; Bankactien 136½.

Nederlanden.

Amsterdam, den 5den Augustus.

Heden wordt op de gebruikelijke wijze alhier gevierd, de gedenkdag van de prinses *Wilhelmina*, dochter van Z. K. H. prins *Fredrik* der Nederlanden.

— Bij het leger in Oost-Indië zijn in hinnen tegenwoordigen rang en anciënniteit overgeplaatst de 1ste luitenant *J. P. van den Khat* van de 9de, *J. A. Feenhuizen* van het 1ste bataillon jagers; *G. I. Clemens* van de 17de afd. inf. en *J. R. Doerlehen* van het algemeen depôt der landmagt n°. 33.

— Eergisteren avond is er, ter gelegenheid van den 67sten geboortedag van Z. M. den Koning van Pruisen, bal bij H.H. K.K. HH. prins en prinses *Fredrik* der Nederlanden gehouden, hetwelk ook door H.H. K.K. HH. prins en prinses *Albert* van Pruisen is begewoond.

Gisteren morgen is Z. K. H. de prins *van Oranje* in de residentie aangekomen. Hoogstdezelve schijnt echter weder spoedig 's Gravenhage te zullen verlaten.

Op morgen wordt er ten hove een groot afscheidsdiner gegeven, vertrekkende Z. M. de Koning, in het begin der volgende week, naar het kamp van *Ryen*, H. M. de Koningin en H.H. K.K. HH. prins en prinses *Albert* van Pruisen naar het Loo, en Z. M. de Koning van Württemberg met Hoogstdezelfs dochters naar zijne staten.

— Uit 's Hage schrijft men ons van 4. dezer:

„Het hof van assisen der provincie Holland (suider-kwartier) is in deszelfs zitting van heden in de droevige noodzakelijkheid geweest, ten tweedemaal in de tegenwoordige sessie, een doofvonnis uit te spreken. *Pieter Breur*, oud 29 jaren, geboren te Rotterdam, laatst geconfinceerd geweest zijnde in het tuchthuis te Gouda is ter sake van *moedwilligen doodslag*, na reeds te voren wegens misdad te zijn veroordeeld geweest, tot de doodstraf verwezen. Die doodslag is op Zaterdag, den 22 April jl., door gemelden *Breur*, in het tuchthuis te Gouda, op *Pieter Adrianus Goedel*, inagelijks aldaar gedetineerd, begaan. Van de terechtzitting van het hof in deze zaak, zal weldra een breedvoerig verslag het licht zien.”

Vorst *Leopold* met de belgische oorlogsmunitser *Willmar* zijn Donderdag middag uit het kamp van *Beverloo* te Brussel teruggekomen.

— Overal langs de lijn waarover de spoorweg in België, van Gent tot aan Luik moet loopen, heerscht thans de grootste drukte; de arbeid echter wordt gezegd dat nog meer voortgang zou hebben, indien men niet gedurig moeilijkheden ondervond, ter sake van den onwil of de hooge eischen van grondeigenaars, over wier land de weg moet loopen, en die dikwijls niet dan door den weg van regten kunnen beslecht worden.

— De fonds-notering der Antwerpsche beurs was gisteren (4 Augustus) als volgt: Belg. 101½; Oost. Met. 104½; Sp. Ardoin 21½; Diff. 7¼; Nap. renten 92; B. Tavoliere 57¾; Sicil. 91½; Rom. L. 101½; Carnif. te Antw. 97½; Braz. 85½. — Wisselkoers op Amst. ½ ½; op Rott. ½ pCt. p.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

Duitschland. — Z. M. de keizer van Oostenrijk heeft eene som van 6000 flor. toegestaan, ten behoeve der bijeenkomst van natuurkundigen, welke zich in de maand September aangaande te Praag zullen vereenigen. — Te Berlijn is op den 19den Julij de, door zijnen dichterlijken, letterkundigen en historischen arbeid, bekenden schrijver, Dr. F. Horn, in 57-jarigen ouderdom overleden. — Een der voornaamste deelen van het Gutenberg'sche feest is, in een toonkunstig opzigt, voorzeker eene eenstemmige compositie van het *te Deum*, door den ridder van *Neuwied* vervaardigd, bij de toonzetting berekend om ten minste door 1000 personen te worden uitgevoerd; de *Missa* zal het stuk, waarvan de uitvoering omtrent 15 minuten duurt, onder de leiding van den componist zelf, door omtrent 1200 personen gezongen worden. — Over de viering van het gezegde feest ziet reeds een *tenbergs Jubiläum des neunzehnten Jahrhunderts*, waarin onder anderen een overzicht voorkomt van het feest te *Blaricum* in 1823 gevierd, eene verhandeling over de houtsnijkunst en boekdrukkunst, met eene lofrede op deze laatste, benevens beschouwingen over den boekhandel, het journalisten, de persvrijheid en de censuur. De verdeling der letterkunde, zegt de schrijver, dat het deel geweest is 't welk hem de pen deed opvallen. — Te München houdt zich tegenwoordig op de Pruisische kamerheer *von Saurma*, een vrien de van den landgraaf van *Beieren*, voornamelijk in die te München, bruinstoffen op te werben melen voor de zamanselling van een slamm- en geslacht-boek van het koninklijk Pruisische Huis. Gedurende zijne tweejarige reizen in *Zuid-Duitschland*, heeft dezelve geleerde, inzonderheid in *Zwaben*, door zijne nasporingen en vergelijkingen, ook op aantale tot heden onzekere punten, het *Hohenzollernsche Huis* betreffende, voor de geschiedenis opgehelderd.

Engeland. — In de gewone berichten van dit blad (zie het N. v. v. 20 H.) is reeds gewag gemaakt van de jongste luchtreis des heeren *Gann* en van het ongeluk, zijnen toegenoot, den heer *Coxine*, overkomen. Wij voegen hier eenige bijzonderheden daarbij, voor wat het wetenschappelijke van deze togt betreft. De heer *Coxine*, die het slagtoffer van zijnen over of zijner waagzucht werd, had het ontwerp gemaakt, een met een parachute, of valscherm, ter hoogte van meer dan 5000 voeten, te dalen. Sedert de proeven door den heer *Gann* van 1000 tot 5000 voeten, had men te Londen iets dergelijks niet gezien; groot was de belangstelling. De parachute van den heer *Coxine* was van een geheel andere gedaante dan die van gezegden luchtreiziger, zij had den vorm van een omgekeerd scherm, waarvan de helte, welke de lucht hield, naar boven geplaatst was, met het deel, om de slingeren voor te komen, door den heer *Gann* vlieger, zoo zeer ondervonden. De omvang van het scherm was 107 voeten; de afstand tusschen den korf waarin de heer *Coxine* zich had geplaatst, en het schutje, waarin de heer *Gann* was gezeten, bedroeg 40 a 50 voeten. Reeds, de luchtbal met het schutje, van den heer *Gann*, en de parachute, met den korf, van den heer *Coxine*, stegen voorspoedig naar boven tot een hoogte van 5000 voeten boven den grond, toen de laatste genemde, om aan zijne oogmerk te voldoen van op zulk een hoogte met de parachute neer te dalen, het touw loslied, waarmee hetzelve aan de ballen was gehecht. Met eene geweldige vaart daalde de korf, links en rechts gedolind, naar beneden; doch het scherm, zich veld omkeerende, raakte de korf van de parachute los, en de ongelukkige vlieger stortte van eenige honderd voeten hoog op den grond en kwam dus jammerlijk om het leven. Wat de heer *Gann*, op diens gezelschap *Sir* in het schutje betroffen, deze stegen met de ballon vliezel vliezel. Doch laten wij den heer *Gann* zelf doen spreken: „Van het oogenblik, dat ik van de ballon, van de parachute berijde, was ik met de parachute naar beneden, de uitwerking die zulke op een hude, overtreft alle beschrijving, het grootgevaar, het welk boven ons tusschen hemel en aarde zweefde, en met een verschrikkelijk geweld en snelheid opwaarts gedreven werd door geheel onbekende en onbezochte streken, te midden van het gehuil eens vreeselijken storms, draaide in het rond, alsof het zich in eene vrijheid verheugde, naar welke het, alhoewel ik niet kennende, lang had gestreefd. Toen laatste nu was het vermoed door deszelfs inspanning, nam het langzaam af, de beweging aan als van een slang, die haren weg met verkwenden spoed naar zeken doolhuis voortzet. Gedurende deze schriklijke beweging, op het de grootst zich stroomende wijze trilde boven en beneden-kleppen, doch voornamelijk uit de laatste, door de drukte van de dampkringslucht, door welke wij onzen togt moesten verzetten, zoo sterk op de bovenklep der ballon drukte, dat door die spanning naar evenredigheid eene slechts geringe uitwijking plaats had. In deze gesteldheid zouden wij binnen eene minuut gestikt geweest zijn, hadden wij niet in tijds ieder in onzen mond een pijpje genomen hetwelk in eene licht-zak uitkwam, en waarvan wij ons voor het vertrek hadden voorzien. Deze zak was van zijde en kon omtrent 100 gallons dampkringslucht bevatten. Voor ons vertrek was deze zak, door middel van een paar blaasballen, met 50 gallons lucht opgevuld, alzoo geschikt voor eenige uitwijking welke in de bevelucht mocht voortgebracht worden. Aan het einde van deze zak waren twee buitgane pijpen, en 2000 ft. wij

voelden op de aldus beschrevene wijs op te stijgen, nam de heer SPRACKER en ik ieder zulk een pijpje in den mond. Door deze eenvoudige uitvinding bewaarden wij ons zelve van eene oogenblikkelijke stikking, welke een gevolg moest geweest zijn van de ontzaggelijke hoeveelheid gaz waarin ons schuitje gewikkeld was. Niettegenstaande al onze voorzorgen, werden wij door den sterken invloed, welken de gaz op het menschelijk ligchaam uitoefent, bijna terstond van het gezigt beroofd, en scheen het ons gedurende 4 a 5 minuten toe, dat wij in eene volkomene duisternis verkeerden. Zoodra wij het gebruik onzer oogen eenigzins hadden wedergekeerd, en eenigzins bekomen waren van de uitwerking des vreeslijken tooneels, waarin de omstandigheden ons gebragt hadden, was onze eerste aandacht op den barometer gevestigd. Ik bemerkte dat mijn gezigt nog niet genoegzaam was weergekeerd, maar de heer SPRACKER vond, dat zij stond op 13.20, hetgeen eene hoogte aanduidde van 23,384 voeten, of omtrent $4\frac{1}{2}$ mijl. Ik geloof niet, naar de lengte van tijd dat de gaz zich had ontlaten, dat dit met onze grootste hoogte overeenkwam; want wij waren reeds sterk aan het dalen. Ik ben stellig van gedachte, dat wanneer niet gelukkig de eigenaars (der ballen) er in bewilligd hadden, dat de benedenklep 25 in plaats van 18 duimen middellijn werd gegeven, de ballen zou hebben moeten barsten, en mijn reisgezel zoo wel als ik, reddeloos verloren, in de ruimte zouden zijn geslingerd geworden. Het was nu 11.30, dat wij met de gewone regelmatigheid, schoon met veel spoed, nederdaalden, haaste ik mij om twee tinnen watervaten, welke uit voorzorg medegenomen waren, te ledigen, en dezelve met de dampkringslucht, door welke wij toen daalden, te vullen. Ons verlangen was geweest om dit op onze grootste hoogte te doen, maar behoefde van het bovenvermelde, waren wij daartoe toen buiten staat. Toen de vaten gevuld waren, was de kwik gestegen tot 11.50, of eene hoogte van 16,632 voeten, omtrent drie mijlen. Op deze hoogte leden wij veel van de koude, en vonden den thermometer naastende, dat deze op 28 graden stond, zijnde 4 beneden het vriespunt. Wij waren op dat tijdstip omtrent anderhalve mijl boven een digten berg van wolken, welke het voorkomen had van opdoordringbare massa's donker marmer, sterwijdde schitterende stralen der ondergaande zon alles rondom ons verlichtende. Wij daalden met groote snelheid en bij het dalen van de wolken nam die snelheid nog aanmerkelijk toe. Wij hadden op dat tijdstip zoo veel gaz verloren, dat de ballen in plaats van hare gewone ronde gedaante en haren wijd uitgezeten vorm, nu eene bij vergelijking kleine parachute of half gewelf geleeke, zonder eenige opening in het midden. De heer GAZAN beschreef dus verder zijne gelukkige nederdaling, welke plaats had nabij *Town Mallin*, 7 mijlen west van *Maidstone* en 28 van *London*.

FAKRIJK. — Onder de letterkundigen die men dezer dagen met het kruis van het legioen van eer beschonken heeft, behoort de heer JOUR, schrijver onder anderen van *L'Hermitte de la Chaussée d'Antin*. — De Akademie der Opschriften en fraaie Letteren heeft haren jaarlijkschen prijs voor de werken, de nationale eenheden betreffende, dit jaar toegewezen aan den heer A. JAL, die de tweede gouden Medaille bekomen heeft voor eene *Verhandeling over de ronde schepen van St. Louis en de marine der dertigste eeuw*. Deze verhandeling is eene zeer belangrijke en nuttige afhandeling van den arbeid des schrijvers, over de fransche vloot van de vroegste tijden af tot op den tegenwoordigen tijd. — Het Museum van het paleis du *Luxembourg*, waar de eerste openbare tentoonstelling in 1818 gehouden werd, was, zooals bekend is, oorspronkelijk zamengesteld uit de heerlijke schilderstukken van *Ruons*, een aantal tafereelen uit het leven van *Hendrik IV* en *Maria de Medici* voorstellende; voorts uit de schilderijen van het Karthuiser klooster, door *Lesueur*, zijnde voorstellingen uit het leven van den H. Bruno, en eindelijk de voortzetting van de fransche havens door *J. Vassier* en *Huz.* Sedert zijn deze schilderijen van daar weggenomen om in de Louvre de galeries *Keruel* en *Leauvay* uit te maken, welke eersdaags voor het publiek toegankelijk zullen zijn, terwijl de zalen van het *Luxembourg* nog verder ontbloot werden, om het nieuwe Museum van *Kerstall* met sommige groote historische stukken op te luisteren. Bij eene jongste bepaling nu is het paleis *Luxembourg* bestemd om voor de tentoonstelling der voortbrengselen van nog levende meesters te strekken, en heeft men diensvolgens aanvankelijk de leeggeworden wanden, zoo veel mogelijk, op eene waardige wijs trachten te bedekken met de door het gouvernement aangekochte stukken, die op de jongste tentoonstellingen de algemeene aandacht hadden getrokken, zijnde omtrent 25 in getal.

Nieuwland. — In het *Gravenhaagsche Dagblad* van gisteren las men onder de gemengde berichten het volgende: * De bronnen, welke *Nederland*, ook voor de geschiedenis van andere volken bezit, beginnen meer en meer de aandacht der vreemden tot zich te trekken. In de twee vorige jaren werden de Rijks Archiven, onder anderen, bezocht door den bekwaamen doctoor *Baumgaert*, bibliothecaris te *Frankfort*, die daaruit eenige belangrijke Keizerlijke diplomata ontleende voor zijn groot charterwerk, en door den heer *TRYXELL*, uit *Zweden*, die in een zijner onlangs uitgegeven werken met lof gewag maakt van den rijkdom der door hem op het Rijks Archief gevonden Zweedsche stukken. Onlangs kwam de hoogleeraar *MICHAEL* uit *Parijs*, om die Archiven in oogenschoon te nemen, en de heer doctoor *P. W. BACKER*, welke door de Deensche regering met datzelfde doel herwaarts gezonden was, heeft twee maanden op het Rijks Archief doorgebracht, om uittreksels en afschriften te maken van de belangrijkste bescheiden, welke omtrent de regering van *Koning Frederik III* aldaar voorhanden zijn. De heer *BACKER* is, om verdere nasporingen te doen, dezer dagen naar *London* vertrokken, van waar hij zelden naar *Parijs* zal begeven. — De verdienstelijke graveur aan 's Rijks Munt te *Utrecht*, *D. VAN DER KLEEN*, heeft eenen gedenkpenning vervaardigd op het Tweede Eeuwgetijde van de Staten-

Overzetting des Bijbels op den 29sten Julij 1837. Op de voorzijde ziet men de Nederlandache Maagd, welke met de rechterhand op het Heilige Bijbelboek rust, dat op eene kolom geplaatst is, waarop men het jaargetal 1637 vindt. Met de linkerhand houdt zij het Wapenschild des Rijks vast. Het omschrift is: *Gods Woord uit het oorspronkelijke overgezet*. Op de keerzijde leest men in een palmkrans: *Nederlandsche Bijbelvertaling, op last der Staten-Generaal; tweede eeuwgetijde* 1837. Deze vrij groote gedenkpenning is in de Rijks-depots van penningen te bekomen voor f 7,50 in zilver, en f 3,50 in brons.

GRAANMARKT

TE AMSTERDAM.

Van Vrijdag 4 Augustus.

TARWE. — Is heden weinig in omgegaan, echter prijsbehoudend 130 pd. witb. Pools. f 280; - 131 pd. Rost. 242 bij gerijf.

ROGGE. — Prijsbehoudend: 120 pd. n. Munst. bij partij f 143; - 119 pd. n. Pruss. f 147; - 121 pd. o. dito f 153.

GARST. — In een doen: 102 pd. Saal. in entrep. f 120.

HAYER. — Zonder handel.

ZAADMARKT

KOOLZAAD. — Prijsbehoudend: Gron. 50 ℓ ; Rost. 50 ℓ ; Danz. 49 ℓ ; Oostvr. 46 ℓ ; N. Bet. 53 ℓ .

LIJNZAAD. — In een doen: 111 pd. Voorl. f 240; 109 pd. Riga f 230, 235.

RAAPOLIE. — Vond tot verhoogde prijzen meerdere verkoopers en bleef gepresenteerd: per 6/w. f 34 $\frac{3}{4}$; vlieg. f 34, 33 $\frac{1}{2}$; Sep. f 33; Oct. en Novemb. f 32 $\frac{3}{4}$, $\frac{1}{4}$; Dec. 32 $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$.

LIJNOLIE. — Per 6/w. f 29; vliegend f 28 $\frac{1}{4}$.

HENNIPOLIE. — Per 6/w f 35; vliegend f 34, 33 $\frac{1}{2}$.

Ter AMSTERDAMSCHER BEURS van gisteren (4 Augustus) werden de volgende fondsen verhandeld: Werkel. Schuld 2 $\frac{1}{2}$ pCt. 52 $\frac{1}{2}$, 53; dito 5 pCt. 100 $\frac{1}{2}$; Kansbil. f 22 $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{2}$ Amort.-Synd. 4 $\frac{1}{2}$ pCt. 93 $\frac{1}{2}$; dito 5 $\frac{1}{2}$ pCt. 76 $\frac{1}{4}$; Handelsm. 164 $\frac{3}{4}$, 165 $\frac{1}{4}$; Oost-Indie 5 pCt. 98 $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{2}$; Ard. van 85 ℓ . 21 $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{2}$; dito Coup. van Mei 23; Uitgest. 7 $\frac{1}{2}$; Pass. 5 $\frac{1}{2}$; Metall. 5 pCt. 100 $\frac{3}{4}$; Columb. 19 $\frac{3}{4}$.

Heden morgen ten 3 ure, overleed tot onze grootste droefheid, ons eenigste teedergeliefde, **KINDJE, ADRIANA CATHARINA ANTONIA**, in den jeugdigen leeftijd van bijna vijftien maanden.

BREDA,
5 Augustus 1837.

L. E. A. DE HAAN,
B. C. VERAART.

* De CREDITEUREN van de onder beneefde van overleden is geaanvaarde nalatenschappen van wijlen **HERMANUS ROBBEN** en **CATHARINA HERMANS**, gewoond hebbende en overleden te *Leeuwarden*, worden verzocht hunne Schuldvorderingen franco aan te geven voor 21 Augustus 1837 aan **S. P. HEYMANS**, Deurwaarder aldaar.

* Die iets te vorderen heeft van, of verschuldigd is aan den onder beneficie van Inventaris aanvaardden Boedel van wijlen den Heer **C. LACH DE BERE**, in leven Notaris te *Bergen-op-Zoom*, gelieve daarvan franco opgave of betaling te doen bij den Notaris **M. BAX** aldaar, vóór 15 September 1837.

Oproeping van Sollicitanten.

Burgemeester en Wethouders der Stad *Nijmegen*, noodigen hiertoe uit allen degenen, die geschikt en geneegen zijn, om te staan naar de vacerende post van **STAD'S PLANTAGIE-MEESTER**, om zich te dien einde, uiterlijk binnen eene maand na dato dezer, onder overlegging van bewijzen van bekwamenheid en goed gedrag, bij *Hun Edel Achtbaren*, bij gez. geld adres, aan te melden.

Het Traktement aan dezen Post verbonden bedraagt zich 400.

voor het jaar 1837.

BEKENDMAKING.

Op den 21 Augustus 1837 en volgende dagen, zal, ten Kantore van **A. DE BERGH**, Ontvanger der In- en Uitgaande Regten en Accijnsen te *s Bosch*, om kontant geld worden Verkocht de onderstaande **AANGEHAALDE GOEDEREN**, zullende dezelve te zien zijn op den 19. bevorens, als:

Eene partij gedrukte katoenen Vroegwen Doeken, verscheidene stukken gedrukte en andere Katoenen, een zeer groote partij Kousen, Slaapmutsen, Borstrokken, enz. Naagarens, een groote partij Beddentijken, verscheidene stukken Pilouw, negen en vijftig stukken Band-Tulle en geborduurde Kinder-Mutsen, katoenen Bonten; Behangsel, Linnen, en katoenen edito, blaauw, zwart en groen Laken, vier pakjes Oranje Koord-zijde, vijf en veertig dozijn Bretels, een groote partij Kisten,

Vermicelle, Grijsmeel en Macaroni, enz., een donker groene nieuwe Mans-Rok, een dito zwarte jas, een nieuwe zwarte Lakensche Broek, een dito grijs, een Vest en twee lakensche Petten, eenige stukjes blaauw en paars Netekloek, Vlas en Hennip, 78 paar Stoffen- en Marokijnen Schoenen, Pantoffels en een paar Laarzen, elf extra fraaie Jagtgeweren met dubbele Loopen, zeven dito met enkele dito, twee paar Pistolen met dubbele Loopen, drie paar met enkele dito en Schroeven-draaijers, een extra fraaie koperen gebronsde Bouloir, met plecten Kraan, Komfoor en Tabakspot, Hollandsche, Fransche en Latijnsche Boeken, waaronder *Atlas Historique etc.* par LE SAGE, et *Traité des Maladies de la peau*, avec *Atlas* par P. BAYER, Schrijf-, Post- en Gekleurd Papier, een groote partij Prenten, Caricatures etc., Muziek en Muziek-Papier gelimfeerd, een kristallen Presenteer-Bak met zilveren Beugel en dito defect met dito Beugel, een kist Suiker in figuren.

En hetgeen verder ten Verkoop zal worden aangeboden.

TE HUUR:

Een zeer gemoderneerde HUIZINGE, gelegen op het aangenaamste gedeelte der Grootte Markt te Breda, bevattende 200 onder als boven zeven Kamers, met twee ruime Droogzolders, Keuken, Kelder, Binnenplaats, spatieusen Hof, rijkelijk voorzien van Vruchtboomen en Bloemplanten voor den open grond, zijnde daarbij een tamelijk groot afgesloten Bleekveld, Stalling, kunnende ingerigt worden voor een of twee Paarden, wijders een afzonderlijken Uitgang, komende op Stads-Erve en vervolgens in de Hoendermarktstraat.

Te aanvaarden tegen 1°. November aanstaande of 1°. Mei 1838.

Tot overneming in Huur wordt, tegen 1°. November aanstaande, aangeboden een HUIS, met drie grootere en twee kleinere Beneden-Vertrekken, Keuken, Kelder en ruimen Zolder, SCHUURTJE en TUIN, vooraan in het Dorp Glinneken. Te bevragen bij de Uitgevers dezer.

De Notaris M. BAX, zal, te Bergen-op-Zoom, ingevolge zusterlijke veranaging, voor de Erve F. PARMENTIER, op Woensdag den 9 en 27. Augustus 1837 Veilen en Verkoopen: Eene HUIZINGE, staande aan de Rosemarinstraat, verhuurd tot f 180, 3 Jaars aan C. J. J. WILHEMSE.

Door den Notaris M. BAX, zal, ten verzoeken van den heer A. VERMAN, te Bergen-op-Zoom, op Dinsdag den 27. Augustus 1837, open worden Verkocht: Eene superbe HEEREN-HUIZINGE, met TUIN, REMISE en STALLING voor 6 PAARDEN, staande op een der beste standen aldaar, waarop 3 der kooppen kan geyestigd worden. Alles breeder in Biljetten omschreven.

Op Dinsdag den 8. Augustus 1837, 9 voormiddags ten 10 ure, aan het Logement de Doelen, bij A. VAN DE NOORT, buiten de Bossche Poort, zal door den Griffier VAN DEN ENDEN, publiek worden Verkocht:

Zes RUPPAARDEN, oud van 4½ tot 12 jaren, 3 MER-RIE-PAARDEN, oud van 6 tot 11 jaren, geschikt voor alle Tuigen. Verder 3 KALEDELEN, een DISSEL-CHASIS, een KARRETJE op Riemen voor een en twee Paarden, eene CHARA-BANG, een WAGENTJE voor 4 Personen, een CHASIS, KARRETJE en andere RIETUIGEN.

Ben uia voor de Verkoop te zien.

* KERKVOOGDEN der Nederduitsehe Hervormde Gemeente te Delft, zullen op Woensdag den 25. Augustus 1837, des middags ten 12 ure, in de Nieuwe Kerk, aan het Marktgeld aldaar, publiek aan den meest- en gewoestendenden veetsloots en tegen gereede betaling Verkoopen:

Het tot hiertoe in de Nieuwe Kerk voornoemd in gebruik geweest zijnde ORGEL, met al deszelfs toebehooren, zoo als Pipewerk, Windkannen, Blaasballen, Windkanalen en de beide Orgelkasten, waarvan die van het Boekhof met een fraai Goudet Boven-Ornament versierd is.

Hetzelve Orgel heeft drie Handklavieren en een vrij Pedaal, en bevat 24 sprekende Registers, die aan de belanghebbenden met de Conditiën van Verkoop, des verkiezende, schriftelijk, zullen worden opgegeven, terwijl hetzelve door de gegadigden drie dagen vóór den Verkoop des voormiddags van 10 tot 12 uren, zal kunnen bezigtigd worden.

Op last van Kerkvoogden,

J. VERNEE,

Kerkvoogd-Secretaris.

Te Breda, bij BROESE EN COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.

AANBESTEDING.

Burgemeester en Wethouders der Stad Nijmegen, zullen, op Maandag, den 14. Augustus 1837, des namiddags ten één ure, in het Raadhuis der Stad, in het openbaar Aanbesteden:

- 1°. Het ONDERHOUD van den grooten WEG naar Grave, van af het einde der Vestingwerken der Stad tot aan den Tersdijk.
- 2°. Het OPMAKEN van den WEG, beginnende aan het einde van den Straatweg buiten de Stads Hezelpoort en loopende langs het zoogenaamde Paardenspoeltje tot aan den Weg op Weurt.
- 3°. Het met houten MEKWERK omrasteren van de Begraafplaatsen te Hees, Neerbosch en Hatert.

Tot aanwijzing van het werk der omrastering van de Begraafplaatsen, zal zich de opzigt hebbende op Zaterdag, den 12. Augustus 1837, des morgens ten 8 ure, bevinden aan de Kerk te Hees, van het onderhoud van den Weg op Grave, op denzelfden dag, des morgens ten 10 ure, aan het begin van dien Weg, buiten dezer Stads Molenpoort, en van den Weg buiten dezer Stads Hezelpoort, op denzelfden Zaterdag, des namiddags ten 3 ure, op de plaats zelve.

VERKOOPING.

J. A. VAN MANEN, Notaris te Nijmegen, is voornemens op hooften te laten inzetten, in het Lokaal der Notarissen te Nijmegen, op Maandag den 7. Augustus 1837, des avonds ten 8 ure:

- 1°. Een HEEREN-HUIS, gelegen in het beste gedeelte der Stad, aan de Lange Burgstraat, voorzien van 8 Beneden- en Bovenkamers, gedeeltelijk Geplafondeerd en meerendeels Behangen, Geplafondeerde Gang, Meidenkamer, Keuken, Kelder, Zolder en verdere Gemakken, voorts opene Plaats en Tuin, door Mevrouw WYCKERHELDT BISMOM, geboren VAN DER BRUGGEN, bewoond.

Bij dit perceel zal worden gevoegd een gedeelte van het Gebouw, onder Numero 3 vermeld, — zoo verre dat gedeelte gelegen is buiten den Brandmuur van dat Gebouw, — zoo ook met een hooge Ceil, thans bij het Huis N°. 2 ghehoorende, doorgevoerd in de rechte lijn van den Buitenmuur der perceelen, onder N°. 2 en 3 merkt volgende, waardoor de Tuin aanzienlijk kan worden vergroot.

- 2°. Een HEEREN-HUIS, gelegen naast het voorgaande, voorzien van 6 Beneden- en Bovenkamers, Keuken, Mangelkamer en Bergplaats, Kelder, Zolders en verdere Gemakken, voorts opene Plaats en Tuin, door den Heer Kapitein VALTER bewoond.

En 3°. Een GEBOUW, thans sedert hebbende voor Druk-kerij en Pakhuys, thans als Woonhuis gebruikt wordende, gelegen aan het Hoogstratje, voorzien van onderscheidene zeer ruime Vertrekken, groote opene Plaats, Kelders, Zolders en verdere Gemakken. Zijnde de hoofdhewer der genaamd VAN DER VAL, en schietende dit Gebouw aan de perceelen N°. 1 en 2.

Deze drie perceelen worden geveild, eerst ieder afzonderlijk, daarna N°. 1 en 3 in Massa, vervolgens alle drie in eene Generale Massa.

De Huizen kunnen worden bezigtigd: N°. 1 op den 5. en 7. Augustus, N°. 2 op den 4. en 7. Augustus, van des voormiddags 10 tot des namiddags ten 1 ure, en later van 4 tot 6 uren, op de Biljetten, bij gezegden Notaris verkrijgbaar, en N°. 3 drie dagen vóór den inzet.

STOOMBOOTEN
WILLEM DE BERSPE en
KONINGIN DER NEDERLANDEN
Varende in het Beurt veer tusschen NIJMEGEN
en ROTTERDAM, vice versa.

Van NIJMEGEN naar ROTTERDAM en 's HAGE,
alle dagen, 3 morgens ten 7 ure, en

Van ROTTERDAM naar NIJMEGEN,
alle dagen, 3 morgens ten 6 ure.

Nuitere informatie worden gegeven te Nijmegen ten Kantore der Onderneming aan de Waal, te Tiel bij J. DEERNA, te Bommel bij G. VAN DRIEL, te Gorcum bij L. DE BEEK, te Dordrecht bij C. SMITS aan den Rietdijk, te Rotterdam bij N. SPRUYT, te Delft bij de Erven ROUWENBURG, en te 's Hage bij STAAS.